Joan Ferrerós: ´Les coses que he sabut de Figueres i l´Empordà són impressionants´

El catedràtic acaba de publicar el quart volum de 'Benvolguts absents' on aplega biografies de trenta empordanesos

Joan Ferrerós ha aplegat ja fins a un centenar de biografies

El catedràtic Joan Ferrerós acaba de publicar el quart volum de 'Benvolguts absents'. En aquesta nou llibre, ha aplegat les biografies d'una trentena de personatges empordanesos. Cadascuna d´elles destil·la valors molt humans, unes vides que val la pena no oblidar. En aquesta entrevista, Ferrerós explica alguns secrets del volum, editat pel Setmanari de l'Alt EMPORDÀ i l'Ajuntament de Figueres.

Des de la publicació del dar rer 'Benvolguts absents' han passat onze anys. Molt de temps.
Va haver-hi una seqüència regular entre el primer, segon i tercer volum perquè, en iniciar-ne la publicació, al Setmanari apareixia un Absent cada mes. Després d´un parell d´anys, coincidia que ja en teníem uns vint-i-cinc per publicar el llibre. I així en vam fer tres. Aleshores, entremig va venir l´Any Fages, vaig fer el llibre sobre l´Institut Ramon Muntaner, entre altres coses, i això es va quedar endarrerit. Quan vam iniciar la nova tanda, vam decidir publicar-los setmanalment per crear un cert ambient. Malgrat tot s´ha tardat una mica a publicar-lo.

Com ha triat els personatges?
Ha estat una tria atzarosa, caòtica... Hi ha persones a qui els hi tenia un sentiment particular com Agustí Vehí o Helena Cusí, dels qui et crees una necessitat de fer-lo per les complicitats que hi tenia, fins a gent tan distant en el temps i humanament a qui no he conegut com Pelai Negre. Al final, però, no saps ben bé perquè els tries.

Hi ha persones que ens són molt distants com José Francés.
Era una persona important, secretari perpetu de l´Academia de San Fernando. No era empordanès, però passava temporades molt llargues a l´Empordà perquè era el marit de l´Àurea de Sarrà, a qui ja li havia fet un retrat en el segon volum, propietària de la torre d´Arenys d´Empordà, ara devastada. Com ell, he fet el doctor Ernest Vila, perquè s´ho mereix, el pintor Bonaterra, el professor Subias o en Fages de Climent, a qui li he dedicat el doble d´espai perquè és el personatge més important del volum.

Les pautes a seguir sempre són les mateixes.
Sí, les de la pàgina de l´Empordà i ja està bé el límit, perquè faig una biografia personal.

Com tracta cada vida?
A persones que no he conegut, les tracto amb més circumspecció, mentre que d´altres t´hi rebolques més perquè han estat companys teus o molt coneguts. No tinc un model per fer-los, sinó que busco quatre coses o les demano, hi ha molta informació oral, els papers, si existeixen, Internet. Hi ha persones, però, que, malgrat ser molt conegudes a Figueres, no tenen una projecció que es tradueixi en papers. Aleshores parles amb la família, amb amics, vas a llocs que ells freqüentaven per acabar d´obtenir un cert material. És el cas de Maria Perxés, que no havia publicat, ni pintat, ni fabricat res, però tothom a Figueres li reconeix el seu paper clau dins l´àmbit cultural. Un altre cas és el d´Estrella Rivas, a qui coneixia i sobre qui he extret informació del seu fill.

Les dones que apareixen són més contemporànies.
Sí, com més avances més en trobes. Tot i això, sempre m´he esforçat perquè, en tots els llibres, hi siguin presents.

Què vol explicar a cada biografia?
És una aproximació biogràfica, però intento explicar coses que enganxin, anècdotes. El que jo vull fer és que les persones que els enyoren els recordin; que siguin un punt de partida perquè estimuli algú a fer una cosa més àmplia i perquè es converteixin en una mena d´enciclopèdia contemporània de l´Alt Empordà.

Com viu el procés?
M´ho passo molt bé fent-los. Alguns d´ells han viscut bona part del segle XX i la quantitat de coses que he sabut de Figueres i de l´Empordà és impressionant. No només amb aquests, sinó amb tots noranta. A més, veus que les vides es teixeixen perquè de persones que hagin fet coses importants a l´Empordà tampoc n´hi ha tantes.

És un llibre per a tothom.
Sí, a més, un pot veure un personatge i es pot animar a saber-ne més sobre ell.

Molts dels absents d´aquest volum són vells coneguts de molts dels lectors.
Sí, és el problema de fer-se gran.

Molts, el cert, és que van morir massa joves.
Recordo encara quan vaig fer el de la Roser Llop. Ella era esportista, guapíssima, simpàtica... jo no l´havia conegut, però vaig voler-la fer. Vaig parlar amb la família i va ser un drama, vam acabar tots plorant. És el cas més emotiu de tots els que he fet.

Hi ha històries que toquen.
Tot és molt humà, és clar, però depèn de la proximitat que hi has tingut. Per exemple, l´Albert Compte. Ell va morir de vell, però el coneixia tanta gent que era com si parlés de l´oncle de tots. O en Florenci Mauné, que representava el món dels músics, de balls, conjunts, el primer turisme.

Preservar la memòria d´a ques tes vides per escrit és un exercici quasi obligat.
Sí, de fet només en queda el que hi ha escrit. Per exemple, a l´institut Muntaner, hi havia el costum, a partir del 1860 i durant uns dotze o quinze anys, de publicar unes memòries a principis de curs on hi havia el discurs del director, el balanç del secretari i alguna cosa més. Doncs, sort que hi ha allò, d´aquells anys, perquè és el que més s´acosta a la realitat d´aquell moment, la resta són coses generals. I això és la cosa impresa que és la que queda. Ja en parlarem amb la informàtica.

Recorda algun dels absents?
El cas del senyor Gurt és divertidíssim. Vaig publicar el llibre Qui és qui a Figueres i un dels personatges era ell, com a representant de l´esport. En acabar, tot rient, em va dir que ja tindria l´Absent fet. Ell mateix m´ho va dir, que podria aprofitar tota la informació per fer-li. I tenia tota la raó. Cal dir que de la seva entrevista pràcticament podia transcriure-la; parlava tan bé, tot el que ell va dir podies passar-lo en net i gairebé no havies de tocar res. Això només m´havia passat amb una meva tia-àvia, que havia estat comunista, i que havia deixat unes memòries gravades en set cassets.

Hi haurà més Absents?
Sí, malgrat que li dedico a la lletra impresa entre un quart i un terç de la meva activitat normal. Però tinc ganes de fer-ne més. Els faig quan no tinc altres urgències. Tot el que he fet, sense haver-me de guanyar la vida, com ara escriure, m´ho he passat molt bé.

Font del document:
http://www.emporda.info/cultura/2017/11/30/joan-ferreros-coses-que-he/375756.html?utm_source=rss